מט: ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין

ארבע מיתות. סקילה שריפה הרג וחנק. דווקא נקט סידרא סקילה חמורה משריפה ושניהן מהרג ושלשתן מחנק ונפקא מינה למתחייב שתי מיתות דקי"ל לקמן (דף פח.) דנידון בחמורה: **רבי שמעון כו'.** פליגתא מפרש בגמרא: **זו מצות הנסקלין.** שפירשו בפרקין דלעיל (דף מה.) בית הסקילה היה גבוה שתי קומות כו' ומשום דבעי למתני מצות הנשרפין והנהרגין והנחנקין כיצד הדר ונקט להאי: **גמ' כל מקום ששנו חכמים דרך מנין.** וסידרו דבר אחר דבר: **אין מוקדם ומאוחר.** לא דקדקו להקדים במשנתן את המוקדם ולאחר את המאוחר שיש מקום שהשנוי מאוחר במשנה לריך להקדימו במעשה כגון סדר מ' נגעים של כהונה גדולה כדמפרש לקמיה דמכנסים קודמין לציצה ולא הקדימו לשנותן בסדר בניסתן ויש מקום שהסדר שנוי במשנתו לכתחילה אבל מי אפיק לית לן בה כגון דברי סדר תגילה כדלקמיה: **מון מסדר שבעה סממנין.** האמוריים לענין הכתם של דם שהכן דיקדקו בסדר משנתן. כל דבר המועיל לחבירו קרי ליה סם לגביה ואין סם לשון כושם ולא לשון מרפא אלא לשון דבר הלריך לתיקון חבירו: **מעבירין על הכתם.** לנודקו אם דם נדה הוא ולטמא טהרות שנגע בהן או לגע הוא והטהרות טהורות ואם עבר נאלו שבע סממנין כשיכנס אותו בהן כסדרן בידוע שדם היה ואם לא עבר בידוע שנכנס היה: **רוק תפל.** שלא טעם כלום כל אותו היום. תפל ריקם וגנוג וחסר כל טעם מאכל כגון דבר שלא נתלח דמיקרי תפל: **ומי גריסין.** ומי לעיסת גריסין של פול שלושסין וכוססין אותו ומשפשפין אותו בהן: **ומי רגלים.** שהממילו והסריחו: **נאר.** מין אדמה הוא וקורין לה ניתר"ל: **וכוריה.** עשב הוא ומעביר כתמין וקורין ליה מירכנ"ו שבונרי"ל: **קמולית.** התם[6] מפרש לה שלוף דוק ולא ידענא מאי היא: **אשלך.** נמלא בנקבי מרגליות העולות מתוך הים: **לא עשה ולא כלום.** אין זה נסיון שאם לא עבר בכך אחתי איכא למימר דם הוה והאי דלא עבר הייגו משום דאין גריסין מועילין אלא לאחר הרוק וכן כולם כסדר. והא דרב אחולא קנוע' בהאי גמרא משום דמיתתין להני ארבע מיתות כ"ד דמתני' עלה כדפליג רב פפא עליה ואמר אף אלא ארבע מיתות דווקא ניסנו הקודם במשנה קודמת לחבלתה אם נתחייב שתי מיתות: **כפלוגתא לא קמיירי.** רב אחולא נמי אית ליה דמתני' דווקא תנן ומיהו כי נקט איהו לא נקט מילי דפלוגתא: **אף סדר יומא.** דעבודת יום הכפורים הסדורות במשנה במסכת יומא זו אחר זו דווקא קתני: **ואידך.** אחר לן ודאי דווקא קתני ומיהו מוחרא בעלמא הוא שהתמיד הכתוב בעבודת אותו היום שאם שיבה בסידרו פסול ולא משום חשיבות העבודות הוא שהרא זאת אחרונה ותשובה מתכיבתה אלא אומר היום שנכתבה תוקה (ויקרא טז) בסידורה לעבוד וכי אחרינן אנן במידי דחשיבותה גרם ליה כגון אחרנא מיתות דאחרינן לקמן דזו אחרונה מזו וכן בשבע סמנין שנזכרו וכאן של כל אחד ואחד גורם לו ליקדם וכן מכנסיים שחישבן הכתוב להקדימן כדלקמן אבל יום הכפורים אחר בעלמא הוא שלא לשנות בו ולא כח עבודות: **ואידך.** רב פפא דאיירי נמי בחומרי אחר לן דהוה מצוה בעלמא ואי אפיק לית לן בה: **ולאפוקי ממלות חליפה.** הלי כל מקום דקאמר רב אחולא דלא דיקדקו בו לאפוקי אחר בסדר הנשרי במצות חליפה אחת דלא תיתא דווקא הוא ואע"ג דמצותיה הכי דקדא אחר לאחל: **מיפא אומרים.** אחילה אלן יבמי והוא אומר לה לא אפצתי ואחר כך רוקקת ואחר כך קולאה ככה יעשה אפי' הכי אי אפיק לית לן בה כדאמרי לקמן: **עלה פסוגנא לו.** שאם היה הוא זקן והיא ילדה הוא ילד והיא זקינה אומרין לו כלך אצל שכמותך ולא אכנים קטנה לתוך ביתך: **וכלשון הקודש היו אומרין.** במסכת סוטה יליף לה בפרק אלו נאמרין בכל לשון (דף לג.): **רוק פגראפ.** שיהא בו כדי לרחות כשיולא מפיה דבעיון לעיני הזקנים ויראה (דברים כה): קולאה אלן יבמי והוא לא אפצתי אלא אמרה אמר לה אם אמר לה אם אמר לה אם